

Katedra
Kształtowania Środowiska Mieszkaniowego
Chair of Housing Environment

Wydział Architektury
Politechnika Krakowska
Faculty of Architecture Cracow University of Technology

ARCHITEKTURA MIESZKANIOWA
HOUSING ARCHITECTURE

Środowisko Mieszkaniowe
Housing Environment

7/2009

...do uczestników spotkania Zakopane 2009

...to the participants in the meeting Zakopane 2009



To już trzecie międzynarodowe zakopiańskie spotkanie naukowe poświęcone środowisku mieszkaniowemu, organizowane przez Katedrę Kształtowania Środowiska Mieszkaniowego Instytutu Projektowania Urbanistycznego Wydziału Architektury Politechniki Krakowskiej. Pierwsze, nt. „Mieszkanie, dom, środowisko mieszkaniowe na przełomie wieków”, miało miejsce w Zakopanem w 2000 r. Drugie, nt. „Zespoły mieszkaniowe. Teoria – Projekty – Realizacje” odbyło się w 2004 r. Trzecie, nt. „Architektura mieszkaniowa” dotyczy problemów kształtowania architektury w kontekście środowiska mieszkaniowego.

Rok 2009 to także Jubileusz 20-lecia Katedry Kształtowania Środowiska Mieszkaniowego. Wydaje się, że najlepszą formą utrwalenia tego wydarzenia jest publikacja: „Środowisko Mieszkaniowe – Housing Environment” nr 7/2009. To okazja do zaprezentowania własnej twórczości architektoniczno-urbanistycznej, a także do przedstawienia wyników własnej pracy naukowej, idei, teorii oraz refleksji dotyczących architektury mieszkaniowej.

W pierwszej dekadzie XXI wieku można zaobserwować istotne zjawiska w skali świata, które mogą mieć znaczący wpływ na kształtowanie środowiska mieszkaniowego człowieka. Do nich zaliczyć należy m.in.:

- globalny kryzys finansowy i ekonomiczny, w wyniku którego nastąpiło spowolnienie gospodarki światowej, a wraz z nim inwestycji mieszkaniowych,
- symptomy zbliżającego się kryzysu energetycznego w Polsce, objawiające się brakiem lub utrudnieniem dostępności do źródeł kopalnianych, powodujących znaczny wzrost kosztów energii elektrycznej, gazu, wody itp., zwrócenie większej uwagi na wykorzystywanie alternatywnych źródeł energii odnawialnych dla gospodarki kraju, a przede wszystkim w inwestycjach mieszkaniowych,

It is the third international scientific meeting in Zakopane, devoted to housing environment and organized by the Chair of Housing Environment, Institute of Urban Design, Faculty of Architecture, Cracow University of Technology. The first edition on “A flat, a house, a housing environment at the turn of the century” took place in Zakopane in 2000. The second edition on “Residential complexes. Theories – Designs – Implementations” was held in 2004. The third edition on “Housing architecture” concerns the problems of shaping architecture in the context of housing environment.

The year 2009 also marks the 20th anniversary of the Chair of Housing Environment. It seems that the best form of celebrating this event is the publication of “Housing Environment” No. 7/2009. It is an opportunity to present some architectural and urban portfolios as well as to show the results of scientific work and some ideas, theories and reflections concerning housing architecture.

In the first decade of the 21st century, we are observing some significant phenomena in the world's scale, which may influence the shaping of man's housing environment. They include:

- a global financial crisis which detains the world's economy and housing investments,
- some symptoms of an approaching energy crisis in Poland, manifesting themselves in a lack or limitation of accessibility to mining sources, causing a significant increase in the costs of electric energy, gas, water etc. Paying more attention to the use of alternative sources of renewable energies for the country's economy, mostly in housing investments, intensive processes of urbanization in the country and in the world, including housing investments, caused by the incre-

- nasilenie procesów urbanizacyjnych w kraju i na świecie, w tym inwestycji mieszkaniowych, spowodowane m.in. wzrostem liczby mieszkańców miast, rozwojem motoryzacji oraz wzrostem standardów mieszkaniowych itp.,
- niepokojące prognozy odnośnie wzrostu liczebności ludności świata oraz gwałtownego wzrostu terytorialnego miast. W 2050 roku według prognoz przewiduje się przyrost liczby ludności na świecie do około 9 miliardów, z czego około 2/3 ma mieszkać w miastach,
- znaczne globalne zagrożenia dla środowiska przyrodniczego spowodowane jego nadmiernym niszczeniem i eksploatacją przez człowieka,
- utrudniony lub ograniczony dostęp ludności do posiadania własnego mieszkania w Polsce spowodowany zbyt wysokim kosztem 1 m² p.u. mieszkania oraz trudnościami z uzyskaniem kredytu,
- w krajach europejskich i w USA, szczególnie w ostatnich 20 latach, daje się zauważyć znaczny wzrost zainteresowania wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii do proekologicznego oraz zrównoważonego urbanistyczno-architektonicznego projektowania i realizacji inwestycji mieszkaniowych.

Należy postawić pytanie, czy wymienione czynniki mogą być źródłem inspiracji do działań architektoniczno-urbanistycznych zmierzających do podniesienia jakości środowiska mieszkaniowego człowieka.

- ...czym jest środowisko mieszkaniowe?
 - dla człowieka, natury i architektury,
 - jaka jest rola i znaczenie architektury w środowisku mieszkaniowym człowieka,
- ...co z tą formą?
 - architektoniczną i urbanistyczną,
 - jaka jest relacja formy architektonicznej do szeroko pojętego kontekstu; miejsca, tradycji, krajobrazu, natury oraz społecznego i kulturowego itp.,
 - jaki jest związek formy architektonicznej z techniką,
 - jaka jest rola i znaczenie formy architektonicznej i urbanistycznej we współcześnie kształtowanym środowisku mieszkaniowym.
- ...co pomiędzy?
 - to pole, przestrzeń do wypełnienia,
 - w jakim wymiarze, jak należy ją zagospodarować i w jakim celu – oto jest pytanie.

Próbie odpowiedzi na powyższe pytania została poświęcona niniejsza konferencja.

Nasze zakopiańskie spotkania dzięki dużej przychylności władz miasta Zakopane oraz Starostwa Tatrzańskiego, a także serdeczności „środowiska tatrzańskich górali” stwarzają niepowtarzalny urok, charakter i ciepły klimat do twórczej dyskusji naukowej. Zaczynają posiadać już swoją tradycję. Wydaje się, że poprzez swoje unikalne miejsce posiadające silne związki z tatrzańskim i podhalańskim krajobrazem oraz kulturą zakopiańskie spotkania są doskonałym pretekstem do dyskusji środowisk naukowych i twórczych na temat środowiska mieszkaniowego człowieka.

Za udział w tym naszym wspólnym, mam nadzieję interesującym przedsięwzięciu, serdecznie Państwu dziękuję.

asing number of city dwellers, the development of motorization, higher housing standards etc., some alarming prognoses which concern the rising population of the world and the violent territorial increase of cities. The world's population is expected to reach 9 billion in 2050 (c. 2/3 of them will be living in cities), some significant global endangerments to the natural environment caused by man's destruction and exploitation, impeded or limited access to private accommodation in Poland, caused by the high cost of 1 m² of u.a. and difficulties in acquiring a credit, for the last 20 years, European countries and the USA have been experiencing a significant increase in an interest in the use of renewable sources of energy for ecological and sustainable urban and architectural design and the implementation of housing investments.

A question arises if the abovementioned factors may be the source of inspiration for some architectural and urban actions which would aim at increasing the quality of man's housing environment.

•...what is housing environment?
to man, nature and architecture,
what is the role and meaning of architecture in man's housing environment.

•...what about the form?
architectural and urban,
what is the relation between an architectural form and a broadly understood context: location, culture, tradition, landscape, nature, society etc.,

what is the relation between an architectural form and technology,
what is the role and meaning of an architectural and urban form in the contemporarily shaped housing environment.

•...what is in between?
it is an empty area – a space,
in what dimension, how should it be developed and what for – that is the question.

This year's conference makes an attempt to answer the abovementioned questions.

Owing to the favour of the authorities of the Town of Zakopane and the Tatra District as well as “the community of the Tatra highlanders”, our meetings in Zakopane generate unique charm, character and warm atmosphere for a creative scientific discussion. They have already produced their own tradition. It seems that – thanks to their unique location having strong relations with the landscape and culture of the Tatra District and the Highlands – the meetings in Zakopane make a perfect pretext for a scientific and creative discussion on man's housing environment.

I would like to thank all of you for taking part in this hopefully interesting event.

WACŁAW BĘDZIŃSKI